

12. Akademia Muzyczna (AMFN)

Po filharmonii i operze, zgodnie z wizją A. Szwalbego utworzono w Bydgoszczy wyższą uczelnię muzyczną, której absolwenci mieli stanowić o wysokim poziomie artystycznym bydgoskich instytucji muzycznych. W 1982 r. przekształcono ją w Akademię Muzyczną im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Dziś ta renomowana uczelnia kształci instrumentalistów, wokalistów, dyrygentów, kompozytorów, teoretyków, pedagogów, reżyserów dźwiękowych, aranżerów, animatorów kultury. Budynek akademii są rozsiane po bydgoskim Śródmieściu. W sercu Dzielnicy Muzycznej przy ul. Słowackiego 7 mieścił się gmach główny AMFN. Budynek wzniesiono w stylu eklektycznym z przewagą form neobarokowych (1904-1906) jako siedzibę bydgoskiego urzędu powiatowego. Na zwieńczonym orłem stanisławowskim frontonie widnieje lacińska sentencja „Musica spiritus movens” (Muzyka porusza ducha). Powstała nowa ikona miasta. Kampus Akademii Muzycznej, w którym znajdują się cztery sale koncertowe, pomieszczenia dydaktyczne, a nawet akademik. Niezwykły architektonicznie, lustrzany budynek zlokalizowany jest nad pięknym stawem w osi ulicy Paderewskiego.

13. Miejskie Centrum Kultury

Miejskie Centrum Kultury to samorządowa instytucja kultury (organizatorem jest Miasto Bydgoszcz; realizuje zadania własne w zakresie upowszechniania kultury). Najprościej mówiąc, prowadzi działalność kulturalną oraz promuje bydgoskie osiągnięcia w zakresie kultury i sztuki. Koordynuje imprezy kulturalne w mieście, a od 2023 r. jest operatorem programu Bydgoszcz — Miasto Muzyki UNESCO. Bydgoszcz została przyjęta do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO w uznaniu dziedzictwa muzycznego, osiągnięć muzycznych na arenie międzynarodowej, ale przede wszystkim — mnogości i różnorodności wydarzeń muzycznych w ofercie miasta oraz potencjału i kreatywnych pomysłów na rozwój muzyczny Bydgoszczy. Główną siedzibą MCK jest budynek przy ul. Marcinkowskiego 12, projektu Fritza Weidnera z 1901 r. — perła secesji.

14. Andrzej Szwalbe

„Gdy spaceruję ulicami rozmyślałem, co mógłbym dla swojego miasta zrobić” - mawiał. Andrzej Szwalbe (1923-2002) - prawnik, społecznik, organizator życia muzycznego, wizjoner. W 1951 r. został mianowany dyrektorem administracyjnym Pomorskiej Orkiestry Symfonicznej. Dzięki jego zabiegom w 1953 r. powstała Państwowa Filharmonia Pomorska, Szwalbe stanął na czele społecznego komitetu jej budowy. Na tym nie koniec. Szwalbe m.in. stworzył Capellę Bydgostiensis. Bydgoski Festiwal Muzyczny i, ówczesnie pionierski, festiwal Musica Antiqua Europae Orientalis, który przyczynił się do wzrostu znajomości i popularności na świecie muzyki krajów Europy Środkowo-Wschodniej. We wnętrzach filharmonii zgromadził galerię dzieł sztuki oraz unikalną kolekcję XVIII i XIX-wiecznych fortepianów. Urzeczywistnił też swoją wizję Bydgoskiej Dzielnicy Muzycznej, umiejętnie zagospodarowując przestrzeń wokół filharmonii i sąsiadujących z nią placówek kulturalnych i dydaktycznych. Bydgoszcz o nim pamięta. A. Szwalbe ma m.in. swój pomnik przed Filharmonią Pomorską i popiersie w jej wnętrzu. Rzeźbie balansującej „Przechodzącego przez rzekę” towarzyszy jaskółka (po niemiecku — Schwalbe). Największym jednak pomnikiem działalności Andrzeja Szwalbego na rzecz bydgoskiej kultury - w 2023 r. Bydgoszcz stała się Miastem Muzyki UNESCO.

Miejskie Centrum Kultury

15. Stary Rynek

Z płyty rynku doskonale słychać dźwięki dzwonów pobliskiej katedry, które na przełomie XVII i XVIII w. zostały odlane w Kamieńcu Podolskim. Jeden z dzwonów został unieśmiertelniony w powieści H. Sienkiewicza „Pan Wołodyjowski”. Bił na alarm podczas oblężenia tureckiego w 1672 r., także w scenie składania przysięgi przez Michała Wołodyjowskiego i jego przyjaciela Kettinga.

Wnętrze katedry zaskakuje niesamowitą paletą barw, a na ołtarzu głównym widnieje obraz Matki Bożej Pięknej Miłości z różą. Ten kwiat dał nazwę corocznych koncertów Maryjnych z Różą, organizowanych w maju przez Towarzystwo Miłośników Miasta Bydgoszczy. Na płycie rynku odbywają się okolicznościowe koncerty. To także jedna z głównych scen Międzynarodowego Festiwalu Rytmu i Sztuki Perkusyjnej DRUMS FUSION. W oknie kamienicy nr 15 codziennie o godz. 13:13 i 21:13 pojawia się Mistrz Twardowski. Widowisku towarzyszy muzyka zakończona diabelskim chichotem. Skomponował ją Grzegorz Daroń, bydgoski kompozytor i perkusista.

Poza centrum:

- Stary Kanał Bydgoski
- Hala Pomp
- Stary Fordon
- Ostromecko

Wydarzenia cykliczne:

- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Tradycyjnej i Ludowej ETHNIESY
- Międzynarodowy Festiwal Rytmu i Sztuki Perkusyjnej Drums Fusion
- Ster na Bydgoszcz
- Rzeka Muzyki
- Fontanna Muzyki
- Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. I. J. Paderewskiego w Bydgoszczy
- Międzynarodowy Konkurs Młodych Pianistów „Arthur Rubinstein in memoriam”
- Bydgoski Festiwal Muzyczny
- Bydgoszcz Jazz Festival
- Festiwal Pamięci Andrzeja Zauchy „Serca Bicie”
- Bydgoska Scena Barokowa
- Bydgoski Festiwal Operowy
- Fonomo Music & Film Festival
- Próba Dźwięku (w ramach „Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO”)
- Bydgoska Bitwa Kapel (w ramach „Bydgoszcz Miasto Muzyki UNESCO”)

Wszystkie wydarzenia

Filharmonia Pomorska

Miasto Muzyki

W 2023 r. Bydgoszcz dołączyła do Sieci Miast Kreatywnych UNESCO jako Miasto Muzyki. Nieprzypadkowo. Powojenna historia miasta nierozzerwalnie splata się z muzyką. Dzięki pasji jednego człowieka, Andrzeja Szwalbe, powstały renomowane instytucje: Filharmonia Pomorska, Akademia Muzyczna - dziś jedna z najlepszych w kraju (Dzielnica Muzyczna) i Opera Nova. Bydgoszcz poszczycić się może również znakomitymi salami koncertowymi, klubami muzycznymi, popularnymi zespołami i wykonawcami oraz pełnymi energii, twórczymi organizacjami pozarządowymi.

Muzyka rozbrzmiewa na każdym kroku, także w miejskich parkach, na promenadach, na wodzie, przy fontannach i z balkonów, w świątyniach oraz w budynkach przemysłowych.

Dowiedz się więcej:

Muzyczne miejsca

Bydgoszcz Miasto Muzyki

Muzyczne miejsca w Bydgoszczy

Dzielnica Muzyczna

Szerzej o Dzielnicy Muzycznej (Międzyodziałowy Klub Przewodników przy Regionalnym Oddziale PTTK „Szlak Brdy” w Bydgoszczy)

Opracowanie merytoryczne: Marta Bukolt, Michał Orzechowski

Współpraca i redakcja: Marcin Pietras, Antoni Kosowski

Projekt i skład: Ska Studio | www.skastudio.pl, na podstawie projektu: Ewelina Gąska | www.ewelinaGaska.com

Zdjęcia: Na okładce - Kampus Akademii Muzycznej, fot. Błażej Witkowski, Robert Sawicki / UMB, Błażej Witkowski / UMB, VisitBydgoszcz, Marcin Zaborowski, Dariusz Gackowski / Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, Filharmonia Pomorska im. Ignacego Jana Paderewskiego w Bydgoszczy

© **Miasto Bydgoszcz | Bydgoskie Centrum Informacji | 2026**

www.visitbydgoszcz.pl

**BYDGOSZCZ
MIASTO
MUZYKI**

Opera Nova

1. Brda

Rzeka od zawsze dawała siłę napędową do rozwoju Bydgoszczy. Przez wieki pulsowała życiodajnym rytmem dzięki m.in. tratwom, barkom i parostatkom. Bydgoszczanie chętnie korzystali rekreacyjnie z jej uroków. Nabrzeża Brdy tętniły życiem kulturalnym i rozrywkowym. Podobnie jest i dzisiaj — muzyka rozbrzmiewa wokół spichrzy, w Operze Nova i ze znajdującej się przy niej sceny na wodzie, w Młynach Rothera i na całej Wyspie Młyńskiej.

2. Wyspa Młyńska

Zielona enklawa w centrum miasta. Miejsce spotkań i wypoczynku. Zrewitalizowana wyspa jest sceną dla odbywających się regularnie pikników, koncertów i festiwali muzycznych. W ostatnich latach, zlokalizowane tutaj Młyny Rothera (z XIX w.) stały się w swojej nowej odsłonie jedną z najważniejszych bydgoskich instytucji kultury. Z kolei, na przewodniej wystawie „Węzły. Opowieść o mieście nad rzeką” można poznać nie tylko kroki tanga, ale także historię bydgoskiej muzycznej alternatywy lat 80. XX w. i yassu. Na drugim brzegu Brdy, u stóp Opery Nova, zbudowano plenerowy amfiteatr ze sceną na rzece.

Wyspa Młyńska

Spichrze, Barka Lemara

3. Spichrze i Barka Lemara

Cumująca na Brdzie na wysokości starych spichrzy Barka Lemara, zbudowana w 1937 r. w stoczni bydgoskiej, wiele lat służyła do transportu towarów. Dziś stoi przy brzegu jako Muzeum Legend Szyperskich Miejskiego Centrum Kultury. Na górnym pokładzie w wakacyjne miesiące odbywają się Letnie Koncerty Promenadowe, występy folklorystyczne i zajęcia milongi. Słuchacze zbierają się na brzegu przy spichrzach lub na Moście Staromiejskim. Przy spichrzach, od strony ulicy Mostowej, zlokalizowany jest też niewielki amfiteatr, wykorzystywany m.in. jako scena codziennych koncertów w trakcie wyjątkowego jarmarku świątecznego na moście (Staromiejskim; im. Jerzego Sulimy-Kamińskiego; listopad-grudzień).

4. Klub Eljazz

Legendarny klub jazzowy, trzydzieści metrów od Starego Rynku, ul. Kręta 3. W budynku od 1878 r. do II wojny światowej działała bydgoska destylarnia. Przemysłowy charakter wnętrza podkreślają ceglane sklepienia żaglaste i masywne filary. Fasadę zdobi street-art nawiązujący do charakteru tego miejsca.

Tu odbywają się koncerty jazzowe, bluesowe, rockowe, cotygodniowe jam sessions oraz Bydgoszcz Jazz Festival. Józef Eliaz — wybitny bydgoski perkusista, dyrygent i animator kultury — jest twórcą oraz właścicielem marki Eljazz.

5. Opera Nova

Jedyny teatr operowy na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Jego początki sięgają Studia Operowego działającego od 1955 r. Pomysł powstania opery wspierał dyrektor Filharmonii Pomorskiej Andrzej Szwalbe. Budowę według projektu Józefa Chmiela i Andrzeja Prusiewicza rozpoczęto w r. 1973. Ze względu na wysokie koszty, braki materiałów i wykonawców prace szły powoli, w latach 80. XX w. stanęły. Przyspieszenie przyszło dopiero w kolejnej dekadzie. W 1994 r. w budynku w stanie surowym odbył się pierwszy Bydgoski Festiwal Operowy. W scenarii nieotynkowanych ścian zaprezentowały się najlepsze zespoły operowe z kraju i z zagranicy. Na widowni ustawiono 500 drewnianych krzeseł wypożyczonych przez wojsko. „Nie namawiamy pań do przyodziania się w toalety wieczorowe. Sala będzie ogrzewana dmuchawami” — donosił Bydgoski Informator Kulturalny. Wydarzenie było niecodzienne i okazało się sukcesem. Cel został osiągnięty — festiwal stał się jedną z wizytówek kulturalnych Bydgoszczy. Gmach oddano do użytku w r. 2006. Imponujący obiekt z dwiema salami: na 803 i 189 miejsc, którego kregi są malowniczo wpisane w zakole Brdy, stał się jednym z symboli miasta. Przyciąga nie tylko swoim wyglądem, ale także bogatym repertuarem.

6. Klaryski i hejnał

W 1946 r., z okazji obchodów 600-lecia nadania Bydgoszczy praw miejskich, ogłoszono konkurs na hejnał miasta. Zgłoszonych zostało 29 kompozycji. Wygrała, oparta na motywie kaszubskiego wiwatu, melodia Konrada Pałubickiego, związanego z Bydgoszczą i Gdańskiem kompozytora, muzykologa i pedagoga. Hejnał możemy usłyszeć codziennie o godzinie 12:00, 15:00 i 18:00 z wieży kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny (powszechnie zwanego w Bydgoszczy „Klaryskami”). Kiedyś grany na żywo, obecnie jest odtwarzany z nagrania pochodzącego z 1993 r. (w wykonaniu Henryka Drażka).

Klub Eljazz

7. Mózg

Jeden z najpopularniejszych bydgoskich klubów muzycznych oraz legendarne, alternatywne centrum sztuki - „Mózg, Fabryka Rzeźb Gadających Ze Sobą”. MÓZG stał się znany przede wszystkim jako główny ośrodek polskiego yassu, konglomeratu różnych stylów, łączącego elementy współczesnej muzyki improwizowanej, jazzu, punk rocka i folku. Klub działa na tyłach kamienicy przy ul. Gdańskiej 10 (wejście od Parkowej). Jednym z głównych projektów MÓZGU jest Międzynarodowy Festiwal Muzyki Współczesnej i Sztuk Wizualnych Mózg Festival.

8. Fontanna Potop

Efektowna i monumentalna — to obowiązkowy punkt podczas zwiedzania miasta. Znajduje się na skraju Parku im. Kazimierza Wielkiego, od strony Placu Wolności. Wodotrysk autorstwa Ferdynanda Lepckiego stanął tu w 1904 r. W 1943 r. rzeźby uległy konfiskacie na cele wojenne, ale dzięki działaniom społecznego komitetu odbudowy wiernie zrekonstruowana fontanna, okolona poddana renowacji mozaiką, powróciła na swoje miejsce. Dziś jest jednym z najokazalszych i najpiękniejszych tego typu wodotrysków w Polsce. Latem odbywają się tu koncerty w ramach festiwalu „Fontanna Muzyki”.

Fontanna Potop

Były gmach główny Akademii Muzycznej

9. Dzielnica Muzyczna

Dzielnica Muzyczna to jedno z najciekawszych założeń urbanistycznych miasta, a jednocześnie jeden z najbardziej urokliwych i spokojnych zakątków Bydgoszczy. Centralnym punktem dzielnicy jest rozległy Park im. Jana Kochanowskiego. Znajduje się tu plenerowa galeria kilkunastu pomników polskich i zagranicznych kompozytorów i wirtuozów. Park jest też wymarzoną miejscem dla dzieci. Na placu zabaw, oprócz tradycyjnych elementów wyposażenia, znajdują się również muzyczne instrumenty, bębniaki, tuby, ksylofony i wiele innych. Zarówno dorosłym, jak i dzieciom podoba się też multimedialna fontanna Aquanutka. W ciepłe dni jest sceną dla pięknych audiowizualnych przedstawień.

W parku muzyka rozbrzmiewa na każdym kroku. Słyszymy ją przechodząc obok zlokalizowanych w Dzielnicy Muzycznej instytucji kultury: Filharmonii Pomorskiej im. Ignacego Jana Paderewskiego, Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego, Państwowego Zespołu Szkół Muzycznych im. Artura Rubinsteina, z Willi Blumwego — siedziby Polskiego Radia Pomorza i Kujaw. Czasem także z sali koncertowej Collegium Copernicanum przy ul. Paderewskiego, budynku Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego (także prowadzi Wydział Edukacji Muzycznej). W przedłużeniu północnej osi ul. Paderewskiego znajduje się nowy kampus Akademii Muzycznej, który poszerza Dzielnicę Muzyczną aż do ulicy Kamiennej. Zlokalizowany nad stawem lustrzany budynek został ogłoszony nową architektoniczną ikoną miasta; mieści m.in. cztery sale koncertowe, a także sale dydaktyczne i dom studenta.

10. Filharmonia Pomorska

Monumentalny, neoklasykistyczny gmach z genialną akustycznie salą koncertową. Założeniem bydgoskiej filharmonii była funkcjonująca od 1946 r. Pomorska Orkiestra Symfoniczna. Konkurs architektoniczny na jej nową siedzibę wygrał zespół bydgoskiego Miastoprojektu, na którego czele stali: architekt — Stefan Klajbor, konstruktor — Bogdan Piestrzyński, a potem także projektant akustyki — Witold Straszewicz.

Koncert inauguracyjny miał miejsce 15 listopada 1958 r. Wtedy też nadano instytucji imię I. J. Paderewskiego. W Filharmonii Pomorskiej działają dwa etatowe zespoły artystyczne: Orkiestra Symfoniczna oraz Orkiestra Kameralna Capella Bydostiensis. Widownia sali koncertowej liczy 850 miejsc. Koncerty organizowane są także w sali kameralnej i foyer głównym. Co roku, jesienią odbywa się w Filharmonii Pomorskiej Bydgoski Festiwal Muzyczny. Od lat 70. XX w. wnętrza filharmonii ozdabiano rzeźbami, gobelinami, grafikami współczesnych polskich artystów. Wartość kolekcji potwierdzono, wpisując ją w r. 1990, decyzją wojewódzkiego konserwatora zabytków, do rejestru zabytków.

11. Aquanutka

Fontanna multimedialna z widowiskiem „światło — woda — dźwięk” na placu Krzysztofa Pendereckiego przed Filharmonią Pomorską cieszy mieszkańców i turystów od r. 2014. Składa się z 60 podświetlanych dysz zasilanych przez liczne pompy. W zamkniętym obiegu krąży około 125 tysięcy litrów wody. Fontanna ma w repertuarze dwie kompozycje: klasyczną oraz współczesną czy też „deszczową”. Pokazy fontanny odbywają się w miesiącach letnich. Na placu mają także miejsce, organizowane przez Filharmonię Pomorską, koncerty z cyklu „Filharmonia pod gwiazdami”.

Otoczenie filharmonii